

FLÖÖDI TAVAÕPPE ÕPPEKAVA

1. ÜLDOSA

Valga Muusikakooli eesmärgiks vastavalt põhimäärusele on muusikaalase hariduse omandamise võimaluste loomine ja noore toetamine tema kujunemisel hästi toimetulevaks ühiskonnaliikmeks ning kohaliku kultuurielu edendamine.

Kooli **esmaseks ülesandeks** on laste ja noorte muusikaalaste võimete avastamine ja õppekavapõhine arendamine, sealhulgas professionaalse muusikahariduse omandamiseks tarviliku ettevalmistuse võimaldamine.

2. ÕPPEPROTSESS

Muusikakooli õppekeeleks on eesti keel.

Õpe koolis toimub õpperühmades ja individuaalselt.

Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab järgmise kalendriaasta 31. augustini. Õppeperiood on vähemalt 175 kalendripäeva. Nominaalne õpiaeg kestab 7 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat.

Õppevaheajad koolis on üldhariduskooli õppeaasta koolivaheaegadega samal ajal ning need on igaks õppeaastaks määratud haridus- ja teadusministri määrusega. Õppetunni pikkus on 22,5 – 67,5 minutit. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit.

Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas määratakse tunniplaanis, mille kinnitab kooli direktor.

Muusikaliste eelduste väljaselgitamiseks toimuvad õppeaasta lõpus vastuvõtukatsed.

Vajadusel korraldatakse täiendav vastuvõtt vahetult enne uue õppeaasta algust või uue õppeaasta esimesel nädalal. Erandkorras (ootel avaldused, teistest muusikakoolidest) võetakse õpilasi kooli vastu õppeaasta keskel vabade kohtade olemasolul või kohta vabanemisel. Vastuvõtukatsed viib läbi kooli direktori käskkirjaga moodustatud vastuvõtukomisjon. Vastuvõtukatsed protokollitakse.

Vastuvõtukatsetel hinnatakse õpilaskandidaati kuuepallisüsteemis 3 katse eest:

- ettevalmistatud laulu laulmine,
- helide järelelaulmine,
- rütmikatse.

Vastuvõtukatsete ja õppeprotsessi hindamine on sätestatud muusikakooli hindamise korras.

3. VALGA MUUSIKAKOOLI ÕPPEASTMED, -TASEMED JA -SUUNAD

Õppeastmed on:

- **eelõpe**, kestusega 1-2 õppeaastat, jaguneb omakorda:
  - **eelklass I**;
  - **eelklass II**;
- **põhiõpe**, mis jaguneb omakorda
  - **noorem aste** 1-4 õppeaastat;
  - **vanem aste** 5-7 õppeaastat;
- **lisaõpe**, kestusega 1-2 õppeaastat.

Võimalik on valida kolme **õppesuuna** vahel:

- **klassikaline**
- **pärimusmuusika**
- **rütmimuusika**

Õppeprotsessi intensiivsuse alusel eristatakse **õppetaseid põhiõppes**:

- **süvaõpet** ja
- **tavaõpet**

Põhiõppe kõrval on võimalik õppida ka **vabaõppes**.

Eelõppe ülesandeks on laste muusikaliste võimete väljaselgitamine, arendamine ja võimaluse korral nende individuaalõppega kohandamine ning suunamine põhi- või vabaõppesse.

Põhiõppe noorema astme ülesandeks on muusikaalaste algteadmiste ja oskuste omandamine ning arendamine tasemeni, mis võimaldab harrastusmuusikuna muusikakooslustes lihtsama repertuaariga kaasa lüüa.

Õppeastme lõpetamist kinnitab muusikakooli noorema astme lõputunnistus.

Põhiõppe vanema astme ülesandeks on muusikaalaste baasteadmiste ja oskuste süvendamine professionaalsuse suunal.

Põhikooli vanem aste annab õppurile muusikateoreetilised teadmised, pillimänguoskuse ja koosmusitseerimise kogemuse, mis võimaldab õpinguid jätkata muusikakooli lisaastmes või keskastme muusikaõppeasutuses.

Õppeastme lõpetamist kinnitab muusikakooli täieliku kursuse läbimist tõendav tunnistus.

Lisaõpe on õppuritele, kes on:

- 1) edukalt läbinud põhiõppe ja omavad eeldusi tegutsemiseks kohalikes kunstilise isetegevuse kollektiivides;
- 2) orienteeritud professionaalse muusikahariduse omandamisele, kuid vajavad vanuse tõttu järjepidevat õpet kuni üleminekuni kutseharidusele.

Lisaõppe ülesandeks on anda õppurile võimalus saada täiendavaid teadmised ja arendada pillimänguoskust tasemeni, mis võimaldab õpinguid jätkata muusika-alases kutseõppes.

Vabaõpe võimaldab õppurile sobivas tempos ja tasemel arendada pillimängu- ja/või lauluoskust.

4. ÕPPEKAVADE (KOOS ÕPPEAINETE KIRJELDUSTEGA) LOEND

Õpetamine toimub direktori käskkirjaga kinnitatud õppekavade/ainekavade alusel, mis on registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis.

- akordion = süvaõppe- ja tavaõppekavad (põhiõpe) ning vabaõppekava
- eelkool = põhiõpe
- flööt = põhiõpe
- kitarr = põhi- ja vabaõpe
- klaver = põhi- ja vabaõpe
- klarnet = põhiõpe
- laulmine = vabaõpe
- löökpillid = põhi- ja vabaõpe
- muusikalugu = põhiõpe
- orel = vabaõpe
- puhkpill = vabaõpe
- plokkflööt = põhiõpe
- pärimusmuusika = põhi- ja vabaõpe
- saksofon = põhiõpe
- solfedžo = põhi- ja vabaõpe
- süntesaator = vabaõpe
- vaskpillid = põhiõpe
- viiul = põhi- ja vabaõpe

5. TAVAÕPPE FLÖÖDI ÕPPEAINETE LOETELU

Õppeaine	Põhiõpe						
	Noorem aste				Vanem aste		
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Flööt	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Solfedžo	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Muusikalugu			1	1	1	1	1
Koosmusitseerimine*			0,5	1	1-2	1-2	1
Üldklaver			0,5	0,5	0,5	0,5	
Lisapill**				0,5	0,5	0,5	0,5
Kokku	3	3	5	6	6	6	5,5

* Koosmusitseerimise tundide maht määratakse lähtuvalt kooli võimalustest.

**Lisapill määratakse lähtudes õpilase soovist ning kooli võimalustest.

6. AINEKAVAD

6.1. Õppeaine nimetus: FLÖÖT

Õpetuse eesmärgid

Flöödimängu õppimist on soovitatav alustada 9-10-aastaselt. Õiged algteadmised flöödi mängimisel:

- kehahoiu ja käte asetus;
- sõrmede ja keele koostöö;
- sügav ja kiire hingamine;
- pingevaba tooni tekitamine;
- õhu toe kasutamine;
- flöödi häälestamine;
- puhas intonatsioon ja selle parandamise võtted mängu ajal;
- fraseerimine ja vabalt musitseerimine;
- lihtsamate strihhide kasutamine;
- enese kuulamine.

Eksamid

- IV klassi lõpus toimub üleminekuksam nooremast astmest vanemasse põhipillis ja solfedžos.
- Kooli lõpetamisel toimub lõpuksam põhipillis ja solfedžos.

Tehnilised arvestused

- Tehnilised arvestused toimuvad 1 kord õppeaastas. Õpilane esitab heliredelid oma klassis enda õpetajale ning see on osa eriala hindest.

NOOREM ASTE

I õppeaasta

Mänguõpetus algab esimesest oktaavist (erandjuhtudel võib alata ka teisest oktaavist).

Aasta jooksul on soovitatav õppida: 8-10 lihtsat pala (rahvalaulud või klassikalised lastepalad); 10-12 lihtsat harjutust või etüüdi.

Heliredelid

- ühe märgini helistikud (*F, G, C-a*) üle ühe oktaavi
- I astme kolmkõlanoote võib soovi korral mängida ka pööretega 3 noodi kaupa

Esinemised

- II trimestril esitab õpilane ühe pala.
- III trimestril esitab õpilane kaks pala.

Esinemised on hindelised.

II õppeaasta

Saavutada vaba toon diapsoonis d^1-f^3 . Hingamine viia võimalikult sõltuvusse muusikalistest fraasidest.

Aasta jooksul õpitakse: 8-10 väikest pala; 8-10 lihtsat harjutust või etüüdi.

Heliredelid

- mažoorid ja minoorid kahe märgini üle kahe oktaavi (kui diapsoon ei võimalda, siis kombineerida või mängida üle ühe oktaavi)

Esinemised

- I trimestril esitab õpilane ühe teose.
- II trimestril esitab õpilane ühe teose.
- III trimestril esitab õpilane kaks teost.

Esinemised on hindelised.

III õppeaasta

Aasta jooksul õpitakse: 8-10 erineva karakteriga pala; 8-10 etüüdi. Õpitakse tegema pala analüüsi (helistik, taktimõõt, vorm). Õpilane peab tundma kõiki palas esinevaid muusikalisi termineid (tempod, dünaamika).

Ansamblimängu alustatakse duoga. Aastas õpitakse vähemalt 4 pala.

Noodilugemisel kasutada I klassi tasemega palu või etüüde.

Heliredelid

- duurid, mollid 3 märgini
- I astme kolmkõla koos pööretega 4 noodi kaupa
- kromaatilise helirida üle ühe oktaavi

Esinemised

- I trimestril esitab õpilane ühe teose.
- II trimestril esitab õpilane ühe teose.
- III trimestril esitab õpilane kaks teost.

Esinemised on hindelised.

IV õppeaasta

Tutvumine *staccato*ga. Selle kasutamine erinevates palades ja etüüdides/harjutustes.

Repertuaar laienemine tänapäeva helikeelega muusikasse. Õpilane alustab võimaluse korral mängu orkestris.

Aasta jooksul õpitakse kuni 8 pala, neist üks võiks olla suurvormi osa; kuni 8 etüüdi.

Ansambelis võetakse aasta jooksul läbi kuni 4 pala, vastavalt õpilase mängutasemele.

Noodilugemisel kasutatakse natuke lihtsamaid materjale (sobilikud on eelnevate aastate omad või raskusastmelt lihtsamad).

Heliredelid

- helistikud kuni 4 märgini

- kolmkõlad koos pööretega
- tehakse tutvust V_7 põhikujuga
- strihhid – *détaché*, *legato*, *staccato*

Esinemised

- I trimestril esitab õpilane ühe teose hindele.

Nõuded klassi lõpetamisel

Klassi lõpetamisel toimub üleminekuksam. Eksamil esitab õpilane etüüdi ja 2 erineva karakteriga pala. Eksamihinne kantakse klassitunnistusele.

VANEM ASTE

Õpetuse eesmärgid

- anda õpilase arenguks mitmekülgseid võimalusi;
- mängida erinevates ansamblites ja orkestrites ning valmistada ette edasiõppimiseks;
- põhinõuded: süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine, tehniline vabadus, puhas intonatsioon, teoste sisu lahtimõtestamine, vormi analüüs.

V õppeaasta

Töö toimub tehnilise täiustamise suunas. Repertuaar laieneb suurvormidele.

Aasta jooksul õpitakse kuni 6 pala, lisaks ka kuni 2 suurvormi osa; samuti omandatakse kuni 8 etüüdi erinevate tehniliste võtete omandamiseks.

Toimub järjepidev ansamblimäng, orkestris osalemine.

Võõra nooditeksti lugemisel kasutatakse eelnevate aastate materjale ning samuti orkestripartiisid.

Heliredelid

- helistikud kuni 5 märgini
- D_7 pikk arpedžo mõõdukas tempos $MM=60$
- kromaatile heliredel
- erinevate strihhide täiustamine

Esinemised

- I trimestril esitab õpilane ühe teose
- III trimestril esitab õpilane kaks teost

Esinemised on hindelised.

VI õppeaasta

Repertuaar laieneb vanamuusika ja džässmuusika žanrisse. Džässmuusikas tutvutakse stiili eripäradele vastavate rütmidega ning erinevate strihhidega, mis on omapärased *ragtime*'le ja svingile. Aasta jooksul õpitakse kuni 7 pala, lisaks ühest suurvormist 2 osa, samuti ka 1 džässmuusika žanrisse kuuluv teos.

Jätkub ansamblimäng ning üha rohkem pööratakse tähelepanu orkestripartiide mängimisele.

Heliredelid

- helistikud kuni 6 märgini
- $D_7 + >VII_7$ pikad arpedžod mõõdukas tempos

Esinemised

- I trimestril esitab õpilane ühe teose
- III trimestril esitab õpilane kaks teost

Esinemised on hindelised.

VII õppeaasta

Kõige seniõpitu viimistlemine ja süvendamine. Õpilane oskab määrata või muuta iseseisvalt strikke ja fraase ja samas neid ka põhjendada. Tutvumine frullatoga. Vaba tooni saavutamine registris c^1 - c^4 .

Aasta jooksul õpitakse eksamikava, millest aasta lõpuks valitakse eksamile palad.

Aprillis toimub lõpukava esitlus ainekomisjonile

Nõuded klassi lõpetamisel

Kooli lõpetamisel toimub lõpueksam, kus õpilane esitab:

- ühe suurvormi (vähemalt 2 osa)
- kaks erineva karakteriga teost (lüüriline, kerge muusika)

Eksamihinne kantakse klassitunnistusele.

Lisa-aasta

Esinemised

Õpilane esineb II või III trimestril. Esinemine on hindeline.

6.2. Õppeaine nimetus: KOOSMUSITSEERIMINE

Üldeesmärgid

Õpilase loomevõime arendamine koosmusitseerimise kaudu. Erinevate puhkpillide koosõla on eriliselt koloriitne ja eeldab ansamblipartnerite head kontsentreerimisvõimet.

Koosmängus täpsustub intonatsioon, areneb rütmitunne, täiustub noodilugemisoskus.

Õppeprotsess

Koosmäng on õppevorm, mida saab harrastada igal tasemel õpilane alates algõpetuse esimestest tundidest.

Esimeseks ansamblipartneriks on õpetaja. Pikkade nootide puhumisel võib õpetaja teisel pillil kaasa mängida. Hea koosmängukogemuse saab õpilane eriala tunnis koos klaverisaatjaga mängides. Hiljem asendab õpetajat teine õpilane või õpilased erinevatel pillidel. Vanemas astmes saadakse koosmängu kogemus orkestris.

NOOREM ASTE

I-IV õppeaasta

Oskus kuulata ennast ja partnerit. Puhtalt intoneerimine. Täpne rütmika. Strihhid.

Orienteeruda 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 ja 6/8 taktimõõdus.

Dünaamikamärgid ja nende kasutamine.

Repertuaar: ühehäälsed rahva- ja lastelaulud, kaanonid, mitmehäälsed klassika- ja popmuusika seaded.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost.

Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga.

VANEM ASTE

V-VII õppeaasta

Juba omandatud oskuste edasiarendamine. Ansambli- ja orkestriseaded. Partituur ja partiid.

Erinevad rütmid ja muusikastiilid.

Repertuaari valik vanamuusikast kuni tänapäeva pophittideni.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost.

Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga.

6.3. Õppeaine nimetus: SOLFEDŽO

Õpetuse eesmärgiks on arendada õpilastes muusikalist kirjaoskust ja analüüsivõimet.

NOOREM ASTE

I õppeaasta

Põhieesmärk: rütmiõpetus; laaditaju arendamine; duur ja moll.

Nõuded:

I Meetrum ja rütm

Rõhuline ja rõhutu taktiosa. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon.

Kordamismärk. Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4= C. Taktiviipamise skeemid. Noodivältused ja pausid: tervenoot- ja paus, poolnoot ja –paus, veerandnoot ja –paus, kaheksandiknoot ja –paus.

II Noodikirja algteadmised

Mõisted: noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri. Pauside kirjutamine. Viiulivõti. Noodinimetused: silp ja/või tähtnimetused.

Alteratsioonimärgid (diees, bemoll, bekaar). Tempo ja dünaamika mõiste.

III Helistikud

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju väljaarendamine. Helistikud: duurid C, F, G ja a-moll loomulik kuju. Paralleelhelistikud. Toonika kolmkõla. Juhtheli.

IV Kuulamine

Duuri ja molli heliredel. Duuri ja molli kolmkõla.

V Diktaat

Rütmidiktaat 2-4 takti. Ettevalmistused meloodiliseks diktaadiks.

VI Laulmine

Heliredel duuris ja loomulikus mollis. I astme kolmkõla duuris ja mollis. Eakohased ühehäälised harjutused ja kaanonid.

VII Rütmika

Liikumisega (rütmika, tants, pantomiim jms) seotud mõisted ja vastavate võtete harjutamine. Muusika kuulamine ja analüüs.

II õppeaasta

Põhieesmärk: molli kolm liiki; intervallid p1, p4, p5, p8.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Punkt noodi järel. Punkteeritud rütmid. Kolmelöögiline noot. Kuueteistkümnendik noot ja –paus. Eeltakt.

II Helistikud

Helistikud kahe märgini (D-h, B-g, d, e). Toon ja pooltoon. Heliredeli ehitus. Püsivad ja püsimatud astmed.

III Intervallid

Tutvumine puhaste intervallidega: p1, p4, p5, p8.

IV Kuulamine

Duuri ja molli heliredel. T ja t kolmkõla põhikuju (meloodiliselt ja/või harmooniliselt). Õpitud intervallid (meloodiliselt ja/või harmooniliselt).

V Diktaat

Lihtne suuline ja kirjalik diktaat 2-4 takti duuris. Rütmidiktaat kuni 4 takti.

VI Laulmine

Duuri ja loomuliku molli heliredel. T ja t kolmkõla. Lihtsad harjutused koos taktiviipamisega.

III õppeaasta

Põhieesmärk: lihtintervallid ja akordiõpetuse algus.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Punkteeritud rütmid. Varemõpitu kordamine ja kinnistamine.

II Helistikud

Minoori kolm kuju. Helistikud kolme märgini.

III Intervallid

v2, s2, v3, s3. Intervallide suurus toonides. Ehitamine antud noodist üles ja alla.

IV Akordid

Toonika kolmkõla pöörded.

V Kuulamine

Õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja/või harmooniliselt. Duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise molli heliredelid.

VI Diktaat

Suuline ja kirjalik meloodiline diktaat neli takti. Rütmidiktaat kuni 4 takti.

VII Laulmine

Duuri ja molli kolmkõla pööretega. Duuri ja loomuliku molli heliredel.

IV õppeaasta

Põhieesmärk: akordide ehitamine; toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis; põhikolmkõlad duuris ja mollis.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Taktimõõt 3/8.

II Helistikud

Nelja märgiga duuri- ja moll-helistikud.

III Intervallid

v6, s6, v7, s7. Duuri ja molli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine. Põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis.

IV Kuulamine

Duuri ja molli (kolm kuju) heliredelid. Duuri ja molli kolmkõlad.

V Diktaat

suuline ja kirjalik meloodiline diktaat 4 takti. Rütmidiktaat kuni 4 takti.

VI Laulmine

Duuri ja molli kolmkõlad pööretega. Duuri ja harmoonilise molli heliredel.

Üleminekueksam

I Kirjalik

- 1) Diktaat: 2/4 või 3/4 taktimõõdus (4 takti) kuni kahe märgiga helistikes. Astmeline ja kolmkõla liikumine.
- 2) Rütmidiktaat: 2/4 või 3/4 taktimõõdus 4 takti.
- 3) Kuulamine: meloodilised intervallid. T ja t kolmkõla. Duuri ja molli (kolm kuju) heliredel.

4) Ehitamine: helistiku määramine võtmemärkide järgi. Antud intervalli määramine. Heliredeli ehitamine (duur ja molli kolm kuju). Antud helistikus toonika kolmkõla ehitamine ja pööramine. Antud helistikus põhikolmkõlade ehitamine.

II Suuline

- 1) Duuri heliredeli laulmine kuni kahe märgiga helistikes.
- 2) Toonika kolmkõla pööretega ja/või põhikolmkõlade laulmine kuni kahe märgiga duurides.
- 3) Õpitud harjutuse laulmine duuris.

VANEM ASTE

V õppeaasta

Põhieesmärk: V₇ lahendusega ning v₇ ja s₇ lahendustega

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Triool. 6/8 taktimõõt.

II Helistikud

Kuni viie märgiga duur- ja moll-helistikud.

III Intervallid

Lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla. v₇ lahendustega duuris (s₃) ja mollis (v₃). s₇ lahendusega p₈.

IV Akordid

D₇ põhikujus duuris ja mollis. Toonika kolmkõla pöörete ehitamine helistikus (duuris ja mollis). Subdominandi ja dominandi kolmkõla pööramine duuris ja mollis.

V Kuulamine

D₇ lahendusega. v₇, s₇ lahendusega. Kolmkõla ja pöörded duuris ja mollis.

VI Diktaat

2/4 või 3/4 taktimõõdus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis.

VII Laulmine

Kõik õpitu, jõukohased harjutused.

VI õppeaasta

Põhieesmärk: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Taktimõõt 6/8, triool, süngoop.

II Helistikud

Kuue märgiga helistikud.

III Intervallid

IV Akordid

Kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine (duuris ja mollis).

V Kuulamine

D₇ lahendusega duuris ja mollis. Duuri ja molli kolmkõlad ja nende pöörded. Intervallid.

VI Diktaat

2/4 ja 3/4 taktimõõdus 4 takti.

VII Laulmine

D₇ lahendusega duuris ja mollis. Intervallid.

VII õppeaasta

Põhieesmärk: akordid VII astmelt.

Nõuded:

I Rütm ja taktimõõt

Sünkoop. Vahelduv taktimõõt.

II Helistikud

7 märgiga duuris ja mollid.

III Intervallid

IV Diktaat

2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti. 4/4 taktimõõdus 4 takti.

V Laulmine

Oskus rakendada teoreetiliselt õpitut.

VI Nooditeksti analüüs

Õpitud helistikes.

Lõpueksam

Kirjalik (kestvus u 60 min)

- 1) Diktaat: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti. 4/4 taktimõõdus 4 takti. Kuni kahe märgiga helistikes.
- 2) Kuulamine: intervallide ja akordide kuulamine harmooniliselt ja/või meloodiliselt. Duuri ja molli kolmkõlad põhikujus ja pööretena. Dominantseptakord lahendusega duuris ja mollis.
- 3) Ehitamine: õpitud intervallide ja akordide ehitamine ning lahendamine antud helistikus või antud noodist. Intervallide ning akordide määramine. Soovi korral harmoonilise või meloodilise molli ehitamine või laadi määramine.
- 4) Rütmidiktaat: 4 takti õpitud rütmidel.

Suuline

- 1) Õpitud harjutuse laulmine .
- 2) Molli heliredeli laulmine.
- 3) Põhikolmkõlad duuris ja mollis.

6.4. Õppeaine nimetus: MUUSIKALUGU

Aine eesmärk

- Õppeaine eesmärgiks on toetada muusikakoolis õppija igakülgset arengut.
- Anda teadmisi muusikakunsti arengust erinevates maades läbi aegade.
- Tutvustada erinevaid instrumente, nende mänguvõimalusi.
- Tutvustada heliloojaid nende loominguga kaudu.
- Äratada huvi kaasaegsete muusika- ja kultuurisündmuste vastu.
- Anda teadmisi leksikonide ja muude teatmeteoste kasutamise kohta.

NOOREM ASTE

III õppeaasta

Muusikalugu, selle seos teiste õppeainete ja meie kultuurieluga.

Rahvalooming kui pinnas kogu järgnevale muusika arengule.

Eesti rahvamuusika, rahvapillid, pillilood, rahvatantsud.

Vanem ja uuem rahvalaul.

Sümfooniaorkestri pillid, partituur, dirigent, instrumendid väljaspool orkestri koosseisu.

Muusika väljendusvahendid, heli ja meloodia omadused, meloodia, rütm, tempo, dünaamika, register, harmoonia, faktuur, tämber.

Vokaalmuusika, lauljate tämbrid, ansamblid, koorid.

Tantsud, tantsurütmid, ajaloolised tantsud, peotantsud, tantsusüit.

IV õppeaasta

Ballett.

Helitööde ülesehitus, ühe-, kahe-, kolmeosaline vorm, variatsioonid, rondo.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses.

Ooper, lasteoper, operett, muusikal.

Programm-muusika.

VANEM ASTE

V õppeaasta

Muusika areng alates keskajast.

Stiiliperioodid, eri kunstiliikide vahelised seosed.

Romaani stiil.

Gooti stiil.

Gregooriuse koraal, organum, motett.

Renessanss, ajastu üldisloomustus, pillid, tähtsamad esindajad, uued žanrid.

J. S. Bach, tema elu ja tähtsamad teosed. Inventsioonid, fuugad, HTK, kantaadid jt.

Klassitsism, ajastu üldisloomustus, tähtsamad esindajad, uued žanrid.

J. Haydn, tema elukäik ja looming.

Sümfoonia, sonaat, kontsert, kammermuusika. Sonaat-allegro vorm, rondo vorm.

W. A. Mozart, elukäik ja loomingu ülevaade. Ooperid. Reekviem.

L. van Beethoven, romantismi ettekuulutaja.

VI õppeaasta

Romantism, selle põhijooned kõigis kunstiliikides.

F. Schubert. Laulud, laulutsükliid, klaveripalad, sümfooniad.

F. Chopin, tema klaveriloomingu eripära.

R. Schumann, F. Liszt, nende klaverilooming.

Rahvusromantism

Norra muusika ja E. Grieg.

Soome muusika, seos eesti muusikaga. J. Sibelius.

Rootsi muusika. H. Alfen.

Läti muusika, Cimze seminari tähtsus eesti kultuurile.

Leedu muusika, sutartines. M. Čiurlionis.

Vene muusika areng. Toetumine rahvalaulule, romansid.

M. Glinka, tema tähtsus vene muusikale.

Võimas rühm; A. Borodin, M. Mussorgski, N. Rimski-Korsakov.

P. Tšaikovski, tema 1. klaverikontsert, sümfooniad, ooperid, balletid.

S. Prokofjev, D. Šostakovitš.

VII õppeaasta

Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine. Laulu- ja mänguseltsid, koorilaulu areng.

Esimesed üldlaulupeod, J. W. Jannsen.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad A. Kunileid, F. Saebelmann, A. Thomson, K. A. Hermann.

Esimesed professionaalsed heliloojad: J. Kappel, M. Härma, K. Tüرنpuu.

A. Lätte tegevus Tartus.

Esimesed kompositsioonilase eriharidusega heliloojad R. Tobias ja A. Kapp.

Avamängud, oratooriumid.

Eesti ooperi areng.

H. Eller.

E. Tubin ja eesti balleti arengulugu.

M. Saar ja C. Kreek. Rahvaviiside arendused nende kooriloomingus, vaimulikud rahvalaulud.

V. Tormis, rahvamuusika tema loomingus.

Neoklassitsism, kollaaž, aleatoorika, dodekafoonia – uued jooned eesti muusikas ja esindajad.

A. Pärdi looming.

Muusika kuulamisel on aluseks eelkõige riiklikus õppekavas nimetatud teosed ja palad.

Väiksemad muudatused tulenevad kooli fonoteegi võimalustest. Kõigis tundides püütakse

luua seoseid päevakohaste kultuuri- ja muusikasündmustega, eriti Eestis toimuvatega.